

Program

Kwiecień

„Nagranie”

Reżyseria: Tereza Reichová

Maj

„Niezapominajka”

Reżyseria: Inga Zinoveva

Czerwiec

„HaJoreh – pierwszy deszcz”

Reżyseria: Ester Amrami

Wrzesień

„Fanja”

Reżyseria: Wladimir Piskunowitsch

Październik

„Kapelmistrz”

Reżyseria: Beata i Justyna Calińskie

Listopad

„Kurs”

Reżyseria: Roman Przyłipiak

Grudzień

„Ucieczka”

Reżyseria: Kristjan Holm

Przed każdym pokazem filmowym zaprezentujemy:

PRZEKRACZANIE GRANIC

3. Międzynarodowy Konkurs Krótkich Filmów Rzopisany przez Fundację „Erinnerung, Verant- wortung und Zukunft” i Instytut Goethego

1939 – Początek II wojny światowej

1989 – Upadek „żelaznej kurtyny”

2009 – Jakie jest dziedzictwo i trwałe skutki geograficznych i cywilizacyjnych przekroczeń granic z lat 1939 i 1989?

Temat

Początek drugiej wojny światowej w roku 1939 oraz rok 1989 symbolizują przekraczanie rzeczywistych i mentalnych granic. Rok 1939 oznacza nie tylko pogwałcenie granic na drodze przemocy ale także dotychczas niespotykane na taką skalę załamanie cywilizacji. Rok 1989 ogłosił pokojową rewizję posunięć granicznych rodem z zimnej wojny i niebawem stał się symbolem pozornie bezgranicznej wolności.

Konkurs skłonił młodych twórców filmu do podjęcia tematyki spuścizny geograficznych i cywilizacyjnych przekroczeń granic z roku 1939 oraz społecznych przemian po roku 1989.

Miał on na celu zbadanie kwestii, jak dalece zakończenie zimnej wojny przełamało przepaście, które powstały w roku 1939, a także postawienie pytań o impulsy społecznego startu w naszą współczesność.

1. Nagroda

Czechy, 2009, 2:20 min.

Nagranie

Reżyseria: Tereza Reichová

Uzasadnienie Jury

Punktem wyjścia filmu „Die Aufnahme” Terezy Reichovej jest analiza sytuacyjna skutków nagrania video dokonanego 4. października 2008 roku w miejscowości Janov. Tego dnia doszło do konfliktu jednego z Romów z tak zwaną „Grupą ochrony partii robotniczej”, która za cel postawiła sobie ochronę „białej” ludności przed rzekomymi zagrożeniami ze strony Romów. Film Video z tego konfliktu został wyemitowany przez prywatne stacje telewizyjne, co wywołało falę zamieszek, której szczytem był przemarsz neonazistów przez Janov w dniu 17.11.2008, zakończony starciem z policją. Film porusza temat związku etnicznych konfliktów z mediami, które podsycają istniejące napięcia poprzez niejasny przekaz informacji. Decyzja Jury o przyznaniu pierwszej nagrody była jednogłośna

1. Nagroda

Łotwa, 2009, 14:23 min.

Niezapominajka

Reżyseria: Inga Zinovjeva

Uzasadnienie Jury

Najbardziej aktualny z przedstawionych w konkursie filmów przekonuje sposobem, w jaki bada możliwości wojny wirtualnej bądź wirtualnego zagrożenia, manipulacji mas ludzkich przy użyciu nowoczesnej technologii. Zręcznie zmontowane zostały w filmie równoległe opowieści: społeczno-polityczny protest i historia osobista, które wreszcie spotykają się w nieoczekiwanym dramatycznym finale. Film został stworzony z wykorzystaniem wielu profesjonalnych środków, sprawnej kompozycji i narracji. Dodatkowo przykuwa uwagę ciekawa praca reżyserska z odtwórcami ról.

Czerwiec

1. Nagroda

Niemcy, 2009, 18 min.

HAJOREH – pierwszy deszcz

Reżyseria: Ester Amrami

Uzasadnienie Jury

Krótki film fabularny „Hajoreh – pierwszy deszcz” opowiada o codziennym życiu 10-letniej dziewczynki Noa w małej miejscowości północnoizraelskiej, jest listopad 1989 roku. Młodej reżyserce Ester Amrami udaje się pokazać jeden dzień w życiu dziewczynki, w tak sugestywny sposób zagęszczając narrację, że dziecięce doznania przeplatają i łączą się z wydarzeniami światowej polityki. Z wycuciem wprowadza nas w świat dziewczynki Noa. Sny mieszają się z radiowymi wiadomościami. Stare

drzewa i opustoszały dom przez jedno popołudnie stanowią scenerię baśniowego świata. Kiedy letni skwar zdaje się paraliżować mieszkańców miejscowości, Noa sadi ziarno w spieczonej żarem ziemi. Kiedy długo oczekiwany deszcz wreszcie nadchodzi, zwilża ziemię i wszystko budzi się do życia, odżywa również i budzi się z letargu świat wokół miasteczka. Wszystko zdaje się być częścią procesu przemiany i otwarcia.

Autorka cofa się do dzieciństwa i wczuwa się w sny, potrzeby, tęsknoty, ich nieproporcjonalny w stosunku do społecznej rzeczywistości rozmiar, niosący w sobie magię.

Podejmuje temat „przekraczania granic” na wielu płaszczyznach – politycznej, psychologicznej i filmowej, umiejętnie je pokazując i zarazem dając odczuć widzowi.

Wrzesień

1. Nagroda

Białoruś, 2009, 14:55 min.

FANJA

Reżyseria:

Władimir Piskunowitsch

Uzasadnienie Jury

Twórcy powiodło się interesujące obsadzenie głównych ról i przekonywujące odtworzenie znaków miejsca i czasu (Białoruś w roku 1939) na ekranie. Ponadto wyraża on dobitnie główny konflikt, konfrontację moralną pomiędzy okrucieństwem ideologicznego systemu państwowego a żywym ludzkim uczuciem, uciśnionym przez ów system. Wydarzenia przedstawione są dzięki interesującej metodzie filmowania w skrajnie zintensyfiko-

wany sposób: pewne fragmenty z życia bohaterki zostają „wyrwane” z historii za pomocą wymaganego aparatu fotograficznego, na czym główny wątek jednak nie traci. Stworzenie odpowiedniej historycznej atmosfery powiodło się za sprawą ekspresyjnej pracy kamery oraz sugestywnego podkładu dźwiękowego.

Październik

1. Nagroda

Polska, 2009, 9:20 min.

Kapelmistrz

Reżyseria:

Beata und Justyna Calińska

narodowych i społecznych granic. Film został nagrodzony nie tylko ze względu na swą tematyczną głębię, ale także z uwagi na niezwykle prosty, formalnie interesujący sposób narracji i precyzyjny dobór środków filmowego wyrazu.

Uzasadnienie Jury

Pierwsza nagroda przyznana zostaje filmowi, który w niekonwencjonalny sposób zajmuje się tematem napięć etnicznych polsko-słowackiego obszaru przygranicznego. Konflikt zostaje pokazany na przykładzie lokalnej orkiestry małej miejscowości Kacwin. Ta pełna symboliki wizja ewokuje pośrednio pytania o możliwość przekraczania

Listopad

2. Nagroda

Polska, 2009, 11:42 min.

Kurs

Reżyseria: Roman Przyłipiak

Widz śledzi młodą kobietę podczas kursu taksówki i staje się świadkiem rozmowy pasażerki z taksówkarzem. Pewne stare, wciąż w niektórych kręgach aktualne przesady wychodzą na światło dzienne, uwidaczniają się różnice generacyjne w odniesieniu do tej problematyki.

Film porusza problem stosunku trzeciej powojennej generacji do drugiej wojny światowej i pogłębia ten kompleksowy temat w niekonwencjonalny sposób.

Dzięki udanemu scenariuszowi i niezwykle kompetentnemu użyciu filmowych środków wyrazu, film przedstawia w zwięzłej formie i z dużą precyzją całe spektrum polsko – niemieckich stereotypów i uprzedzeń, nie popadając jednak przy tym w trywialność.

Grudzień

1. Nagroda

Estonia, 2009, 4:22 min.

Uciezka

Reżyseria: Kristjan Holm

Uzasadnienie Jury

Jury nagradza Kristjana Holma za jego bogaty język obrazu i sugestywne przekazanie atmosfery. Film Kristjana Holma jest jednocześnie dobrym przykładem na bogactwo wyrazu filmu animowanego oraz tego, jak przy użyciu oszczędnych środków udaje się osiągnąć wszystko, co istotne. Za filmem przemawia również fakt, że z jednej strony spełniając założenia konkursu, stanowi jednak historię uniwersalną, z której widz więcej może wyczytać, niż bezpośrednio opowiada autor.